

FIP GLOBALNI POZIV ZA AKCIJU UNAPRIJEĐIVANJA FARMACEUTSKOG OBRAZOVANJA

Hag, 13. prosinca 2021.

Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (SZO), predviđa se manjak od 18 milijuna zdravstvenih radnika do 2030. godine, uglavnom u zemljama s niskim i nižim srednjim dohotkom. Osim toga, zemlje na svim razinama socioekonomskog razvoja će se, u različitim stupnjevima, suočiti s poteškoćama u obrazovanju, zapošljavanju, raspoređivanju, zadržavanju i učinku svoje radne snage.¹

Priznajući da ne može biti zdravlja bez zdravstvene radne snage, pristup zdravstvenim uslugama i postizanje univerzalne zdravstvene pokrivenosti (engl. *Universal health coverage*, UHC) ovisi o omogućavanju jednakog pristupa dobro obrazovanoj, obučenoj i pravilno raspoređenoj zdravstvenoj radnoj snazi. Zadovoljenje zdravstvenih i farmaceutskih potreba društva može se postići samo ako se razvije fleksibilna i prilagodljiva farmaceutska radna snaga i rasporedi na odgovarajući način kako bi maksimalno primijenila svoja znanja, vještine, stavove, ponašanja i sposobnosti kao dio multidisciplinarnog zdravstvenog tima.²

Približavajući se roku koji su postavili Ujedinjeni narodi (UN) za postizanje svojih ciljeva održivog razvoja (engl. *Sustainable Development Goals*, SDG) do 2030., Međunarodna farmaceutska federacija (FIP) obećala je podržati postizanje ovih ciljeva provedbom FIP razvojnih ciljeva (FIP DG).³ FIP DG usklađeni su s misijom FIP-a u svrhu podržavanja globalnog zdravlja omogućavanjem napretka farmaceutske prakse, znanosti i obrazovanja, te su postavljeni da transformiraju farmaciju u skladu sa širim globalnim imperativima koji podupiru ciljeve održivog razvoja UN-a. FIP DG spajaju znanost, praksu, radnu snagu i obrazovanje u jedan transformacijski okvir za naše članove i širu struku.

Nadovezujući se na dugogodišnje iskustvo i resurse FIP-a o farmaciji i obrazovanju iz farmaceutske znanosti, te imajući na umu narativ da nema ljekarničke prakse bez farmaceutske radne snage i nema farmaceutske radne snage bez obrazovne i znanstvene osnove, FIP je u listopadu 2021. organizirao FIP - UNITWIN⁴ regionalne radionice o farmaceutskom obrazovanju u suradnji s akademskim institucijama članicama FIP-a, profesionalnim organizacijama i ključnim dionicima u farmaciji u šest regija Svjetske zdravstvene organizacije, najviše u američkoj, afričkoj, europskoj, istočnomediteranskoj, jugoistočnoj azijskoj i zapadnopacifičkoj regiji. Ove su radionice identificirale snage, slabosti,

prijetnje i prilike u farmaciji i obrazovanju farmaceutskih znanosti te identificirale prioritete FIP DG-ove za farmaceutsko obrazovanje u svakoj regiji.

Radionice su rezultirale u regionalnim putokazima koje su zajednički izradili sudionici, kako bi se osigurali sustavni i usklađeni okviri za unapređenje i transformaciju farmaceutskog obrazovanja na globalnoj razini, regiju po regiju.

Kroz program FIP-UNESCO UNITWIN Centra za izvrsnost o farmaceutskom obrazovanju, FIP će okupiti akademske institucije, profesionalne organizacije i ključne zainteresirane strane u farmaciji da surađuju, da dijele znanje, inovacije i stručnost te da uče jedni od drugih, unutar i izvan regija i sa FIP-om. FIP ima za cilj provesti sve ove planove i izvijestiti o napretku u provedbi FIP DG-ova na predloženom *summitu* ministara zdravstva 2023. i do 2030. kako bi se postigli UN-ovi ciljevi razvoja kroz FIP DG-ove.

Nadovezujući se na nalaze radionica i planove, FIP izdaje "FIP globalni poziv na akciju za unapređenje farmaceutskog obrazovanja" kako bi zagovarao usklađen, snažan i učinkovit pristup utemeljen na potrebama za poboljšanje i unapređenje farmaceutske prakse i znanosti kroz obrazovanje, sada i u budućnosti.

Fédération
Internationale
Pharmaceutique

International
Pharmaceutical
Federation

FIP poziva akademske institucije, profesionalne organizacije, kreatore politika i ključne dionike u farmaceutskoj industriji diljem svijeta da:

1. Povećati akademski kapacitet kako bi se osigurala kompetentna farmaceutska radna snaga kroz programe obrazovanja i osposobljavanja koji odgovaraju svrsi, prema regionalnim i nacionalnim zdravstvenim potrebama;
2. Podržati stvaranje jasnih i svrhovitih putova i programa obrazovanja i osposobljavanja za podržati temeljnu obuku nakon diplome;
3. Stvoriti svijest i proširiti informacije o mogućnostima koje postoje u akademskoj zajednici za ranu karijeru farmaceutske radne snage i uključiti praktičare u podučavanje;
4. Podržati razvoj ranih karijera i naprednih specijalističkih okvira kako bi se podržao nesmetan prijelaz u praksu rane karijere i prema naprednoj praksi, nadovezujući se na postojeće, regionalne i globalni okviri;
5. Osigurati kvalitetu farmaceutske radne snage osiguravanjem kvalitete farmaceutskog obrazovanja i osposobljavanja te ispuniti minimalne nacionalne standarde za infrastrukturu obrazovanja i osposobljavanja, nastavnike i podršku studentima kako bi se osigurao pristup kvaliteti obrazovanje za sve;
6. Razviti i podržati provedbu poštenih, učinkovitih i transparentnih politika i postupaka za osiguranje kvalitete farmaceutskog i ljekarničkog znanstvenog obrazovanja i osposobljavanja;
7. Identificirati nova područja razvoja kompetencija temeljena na potrebama, kao što je pristup lijekovima i uslugama, antimikrobno upravljanje, zarazne bolesti, digitalno zdravlje i sigurnost pacijenata i podržati razvoj nacionalnih temelja i naprednih specijalističkih okvira koji se temelje na postojećim, regionalnim i globalnim okvirima;

i napredni specijalistički okviri koji se temelje na postojećim, regionalnim i globalnim okvirima;

8. Podržati razvoj ljudskih vještina, kao što su vodstvo i poduzetništvo, za akademike, studente, farmaceute i farmaceutske znanstvenike;
9. Poboljšati interdisciplinarno i interprofesionalno obrazovanje i suradnju s ključnim dionicima, uključujući vlade, nacionalne i međunarodne zdravstvene i farmaceutske organizacije i pacijente grupe za zagovaranje;
10. Uspostaviti saveze između sveučilišta i profesionalnih organizacija za razvoj politika, olakšati obrazovna partnerstva i provesti regionalne i globalne razmjene nastavnika za izgradnju kapacitet i dijeljenje znanja;
11. Promicati strategije kontinuiranog profesionalnog razvoja KPR i samousmjerenog učenje od dodiplomske razine do postdiplomske, uključujući izgradnju KPR portfelja za akademsko osoblje i studenti;
12. Podržati razvoj programa KPR-a, uključujući programe za povratak u praksu nakon prekida karijere i promjena sektora, te uključiti sektore prakse kako bi se omogućio razvoj karijere i putevi učenja za farmaceutsku radnu snagu;
13. Osigurati poticajne i pravedne radne uvjete za akademsku radnu snagu, podržati ravnopravnost spolova i riješiti nejednakosti u obrazovanju studenata;
14. Osigurati da je farmaceutsko obrazovanje utemeljeno na ljudskim pravima, na načelima pravičnosti, jednakosti i socijalne pravde, uključujući etiku brige, uzajamnost i solidarnost;
15. Podržite učenike da steknu veću svijest o društvenoj odgovornosti i ekološkim odgovornostima i osnažite ih da unaprijede sustave vrijednosti transformirati svoje okruženje;
16. Generirati obavještajne podatke o farmaceutskom obrazovanju za mjerenje obrazovnog učinka i ishoda te za informiranje ulaganja u farmaceutsko obrazovanje;
17. Podržati izmjenu i provedbu postojećih zdravstvenih i farmaceutskih politika u korist profesionalnog priznavanja farmaceuta i farmaceutskih znanstvenika, zagovarati dodjelu resursa za povećanje akademskih kapaciteta i

Fédération
Internationale
Pharmaceutique

International
Pharmaceutical
Federation

i razvoj politike na regionalnoj i nacionalnoj razini;

18. Razviti I implementirati regionalne I nacionalne politike farmaceutskog obrazovanja

Gore navedene radnje hitno je potrebno poduzeti kako bi se unaprijedila farmaceutska znanost i praksa kroz transformaciju farmaceutskog obrazovanja na svim razinama.

FIP se obvezuje na:

1. Pružanje svojih unutar- i međuregionalnih mreža, platformi, stručnosti, kapaciteta, resursa, smjernica i globalnih standarda, kako bi se unaprijedilo farmaceutsko obrazovanje, obuka i istraživanje;
2. Uspostavljanje FIP-UNITWIN centara izvrsnosti za rješavanje prilagođenih potreba i prioriteta farmaceutskog obrazovanja unutar i među svim regijama;
3. Zagovaranje politika koje će utjecati na unapređenje osposobljavanja i obrazovanja farmaceutske radne snage; i
4. Transformaciju i proširenje farmaceutskog obrazovanja osiguravanjem visokokvalitetnog obrazovanja i osposobljavanja primjerenog svrsi kako bi se osigurao temelj za razvoj radne snage te profesionalni i znanstveni napredak.

FIP Upravni odbor:

Gosp. Dominique Jordan (Švicarska)
Predsjednik

Dr. Catherine Duggan (Nizozemska)
Glavna izvršna direktorica

Dr. Carmen Peña (Španjolska)
Bivša predsjednica

Fédération
Internationale
Pharmaceutique

International
Pharmaceutical
Federation

Gosp. Luís Lourenço (Portugal)
Profesionalni tajnik

Prof. Giovanni Pauletti (SAD)
Znanstveni tajnik

Prof. Ralph Altieri (SAD)
Predsjedatelj FIP Obrazovanja

Prof. Ross McKinnon (Australija)
Predsjedatelj Odbora za farmaceutске znanosti

Gosp. Paul Sinclair (Australija)
Predsjedatelj Odbora za farmaceutsku praksu

Prof. Parisa Aslani (Australija)
Potpredsjednik

Gosp. Carlos Lacava (Urugvaj)
Potpredsjednik

Gosp. Manjiri Gharat (Indija)
Potpredsjednik

Fédération
Internationale
Pharmaceutique

International
Pharmaceutical
Federation

Gđa. Samira Shammas (Jordan)
Potpredsjednica

Prof. Ashok Soni (UK)
Potpredsjednik

Gosp. Lars-Åke Söderlund (Švedska)
Potpredsjednik

Prof. Hiroshi Suzuki (Japan)
Potpredsjednik

Fédération
Internationale
Pharmaceutique

International
Pharmaceutical
Federation

Literatura

1. World Health Organization Health workforce. [Datum pristupa: 11. studenoga 2021.] Dostupno na: https://www.who.int/health-topics/health-workforce#tab=tab_1
2. International Pharmaceutical Federation (FIP). Pharmacy Workforce Intelligence: Global Trends Report. The Hague: International Pharmaceutical Federation; 2018. [Datum pristupa: 11. studenoga 2021.] Dostupno na: <https://www.fip.org/file/2077>
3. International Pharmaceutical Federation (FIP). The FIP Development Goals: Transforming global pharmacy. The Hague: International Pharmaceutical Federation; 2020. [Datum pristupa: 29. studenoga 2021.] Dostupno na: <https://www.fip.org/fip-development-goals>
4. International Pharmaceutical Federation (FIP). FIP-UNESCO UNITWIN Programme. [Datum pristupa: 19. studenoga 2021.] Dostupno na: <https://www.fip.org/fip-unesco-unitwin-programme>.